

TEMA 6 – FUNCIONS TRIGONOMÈTRIQUES, EXPONENCIALS I LOGARÍTIQUES

Composició de funcions

1. Donades les funcions $f(x) = \frac{x-1}{x^2}$ i $g(x) = \sqrt{2x-1}$ calcula:

a. $f \circ g(5) = f(g(3)) = f(\sqrt{2 \cdot 5 - 1}) = f(\sqrt{9}) = f(3) = \frac{3-1}{3^2} = \frac{2}{9}$

b. $f \circ g(x) = f(g(x)) = f(\sqrt{2x-1}) = \frac{\sqrt{2x-1}-1}{(\sqrt{2x-1})^2} = \frac{\sqrt{2x-1}-1}{2x-1}$

c. $g \circ f(x) = g(f(x)) = g\left(\frac{x-1}{x^2}\right) = \sqrt{2 \cdot \frac{x-1}{x^2} - 1} = \sqrt{\frac{2x-2}{x^2} - \frac{x^2}{x^2}} = \sqrt{\frac{-x^2+2x-2}{x^2}} = \frac{\sqrt{-x^2+2x-2}}{x}$

d. $f \circ f(x) = f(f(x)) = f\left(\frac{x-1}{x^2}\right) = \frac{\frac{x-1}{x^2}-1}{\left(\frac{x-1}{x^2}\right)^2} = \frac{\frac{-x^2+x-1}{x^2}}{\frac{x^2-2x+1}{x^4}} = \frac{(-x^2+x-1)x^4}{(x^2-2x+1)x^2} = \frac{(-x^2+x-1)x^2}{x^2-2x+1}$

e. $g \circ g(x) = g(g(x)) = g(\sqrt{2x-1}) = \sqrt{2\sqrt{2x-1}-1}$

2. Donades les funcions $f(x) = x^2 - 3x$ i $g(x) = \frac{2}{x}$ calcula:

a. $f \circ g(x) = f(g(x)) = f\left(\frac{2}{x}\right) = \left(\frac{2}{x}\right)^2 - 3\left(\frac{2}{x}\right) = \frac{4}{x^2} - \frac{6}{x} = \frac{4-6x}{x^2}$

b. $g \circ f(x) = g(f(x)) = g(x^2 - 3x) = \frac{2}{x^2 - 3x}$

c. $f \circ f(x) = f(f(x)) = f(x^2 - 3x) = (x^2 - 3x)^2 - 3(x^2 - 3x) = x^4 - 6x^3 + 9x^2 - 3x^2 + 9x = x^4 - 6x^3 + 6x^2 + 9x$

d. $g \circ g(x) = g(g(x)) = g\left(\frac{2}{x}\right) = \frac{2}{\frac{2}{x}} = \frac{2x}{2} = x$

3. Donades les funcions $f(x) = \sqrt{x^2+1}$ i $g(x) = x+2$ calcula:

a. $f \circ g(x) = f(g(x)) = f(x+2) = \sqrt{(x+2)^2+1} = \sqrt{x^2+4x+4+1} = \sqrt{x^2+4x+5}$

b. $g \circ f(x) = g(f(x)) = g(\sqrt{x^2+1}) = \sqrt{x^2+1}+2$

c. $f \circ f(x) = f(f(x)) = f(\sqrt{x^2+1}) = \sqrt{(\sqrt{x^2+1})^2+1} = \sqrt{x^2+1+1} = \sqrt{x^2+2}$

d. $g \circ g(x) = g(g(x)) = g(x+2) = (x+2)+2 = x+4$

4. Donades les funcions $f(x) = 3x^2 + x$ i $g(x) = \frac{2x+1}{x}$ calcula:

a. $f \circ g(x) = f(g(x)) = f\left(\frac{2x+1}{x}\right) = 3\left(\frac{2x+1}{x}\right)^2 + \left(\frac{2x+1}{x}\right) = \frac{3(4x^2+4x+1)}{x^2} + \frac{2x+1}{x} = \frac{14x^2+13x+3}{x^2}$

b. $g \circ f(x) = g(f(x)) = g(3x^2+x) = \frac{2(3x^2+x)+1}{3x^2+x} = \frac{6x^2+2x+1}{3x^2+x}$

c. $f \circ f(x) = f(f(x)) = f(3x^2+x) = 3(3x^2+x)^2 + (3x^2+x) = 27x^4+6x^3+4x^2+x$

d. $g \circ g(x) = g(g(x)) = g\left(\frac{2x+1}{x}\right) = \frac{2\left(\frac{2x+1}{x}\right)+1}{\left(\frac{2x+1}{x}\right)} = \frac{\frac{5x+2}{x}}{\frac{2x+1}{x}} = \frac{5x+2}{2x+1}$

Funció inversa o recíproca

5. Calcula la funció inversa de $f(x) = x + 2$

$$y = x + 2 \rightarrow y - 2 = x \rightarrow f^{-1}(x) = x - 2$$

6. Calcula la funció inversa de $f(x) = \sqrt{3x - 1}$

$$y = \sqrt{3x - 1} \rightarrow y^2 = 3x - 1 \rightarrow \frac{y^2 + 1}{3} = x \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x^2 + 1}{3}$$

7. Calcula la funció inversa de $f(x) = \frac{5}{x + 2}$

$$y = \frac{5}{x + 2} \rightarrow x + 2 = \frac{5}{y} \rightarrow x = \frac{5}{y} - 2 \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{5}{x} - 2$$

8. Calcula la funció inversa de $f(x) = 3x^2 + 2$

$$y = 3x^2 + 2 \rightarrow \frac{y - 2}{3} = x^2 \rightarrow \sqrt{\frac{y - 2}{3}} = x \rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{\frac{x - 2}{3}}$$

9. Calcula la funció inversa de $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$

$$y = \sqrt{x^2 + 1} \rightarrow y^2 = x^2 + 1 \rightarrow \sqrt{y^2 - 1} = x \rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x^2 - 1}$$

10. Calcula la funció inversa de $f(x) = \frac{3}{x^2 - 1}$

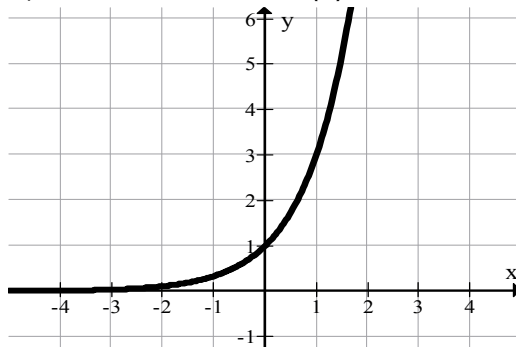
$$y = \frac{3}{x^2 - 1} \rightarrow x^2 - 1 = \frac{3}{y} \rightarrow x = \sqrt{\frac{3}{y} + 1} \rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{\frac{3}{x} + 1}$$

Funcions exponencials

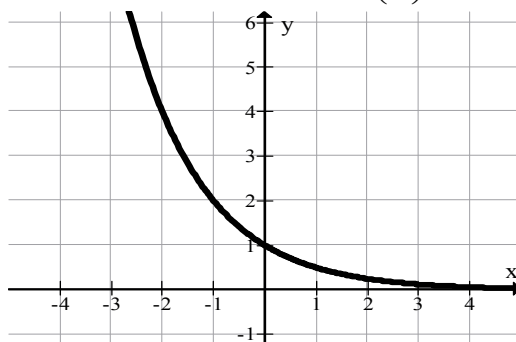
11. Defineix la funció exponencial, representa'n un exemple i digues les seves característiques.

Pàgina 148 del llibre

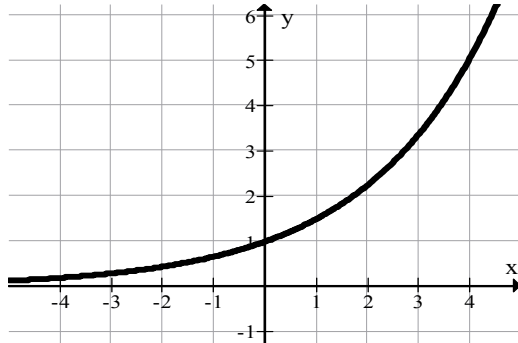
12. Representa la funció $f(x) = 3^x$

13. Representa la funció $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$

14. Representa la funció $f(x) = 1'5^x$

15. N'Olga ingressa 15.000€ en un dipòsit que li dona el 7% d'interès anual. Calcula:

a. El capital que tindrà d'aquí a 6 anys.

$$C_f = 15.000 \cdot 1'07^6 = 22.510'96€$$

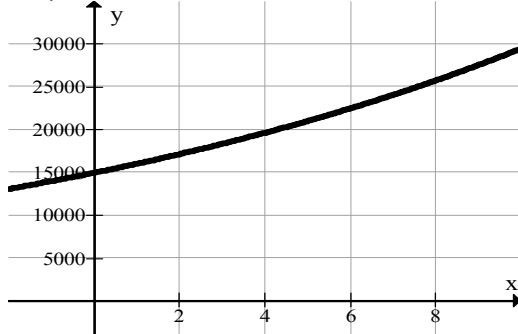
b. La fórmula que ens dona el capital final en funció del temps.

$$C_f = 15.000 \cdot 1'07^x$$

c. El temps que ha de passar per tenir més del doble.

$$30.000 = 15.000 \cdot 1'07^x \rightarrow x = \log_{1'07} 2 = 10'24, \text{ han de passar 25 anys}$$

d. Representa la funció resultant.

16. El nombre de bacteris d'un cultiu ve donat per la fórmula

$$y = 15 \cdot 2^{\frac{x}{8}} \quad (y = \text{nombre de bacteris}, x = \text{hores}). \text{ Calcula:}$$

a. Quantes bacteris hi havia en el moment inicial.

15 bacteris

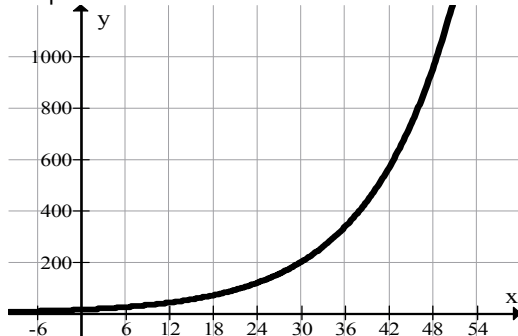
b. El nombre de bacteris després d'un dia.

$$y = 15 \cdot 2^{\frac{24}{8}} = 120 \text{ bacteris}$$

c. El temps que ha de passar per tenir més de mil.

$$1.000 = 15 \cdot 2^{\frac{x}{8}} \rightarrow \frac{x}{8} = \log_2 \frac{1.000}{15} \rightarrow x = 8 \log_2 66'667 = 48'47 \text{ hores}$$

d. Representa la funció resultant.

17. Una població té 650 habitants quan fa 2 anys en tenia 500. Si sabem que el seu creixement s'ajusta a una funció exponencial. Calcula:

a. La fórmula que ens dona el nombre d'habitants en funció del temps.

$$y = a \cdot b^x$$

$$a = 500 \rightarrow y = 500 \cdot b^x$$

$$x = 2, y = 650 \rightarrow 650 = 500 \cdot b^2 \rightarrow b = \sqrt{\frac{650}{500}} = 1'14$$

$$y = 500 \cdot 1'14^x$$

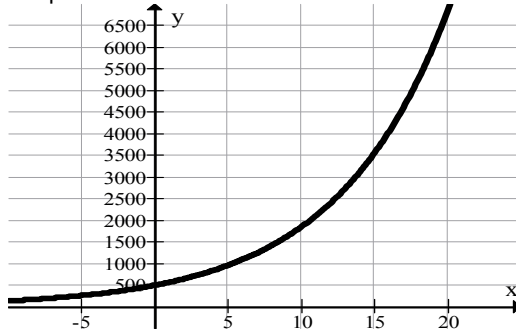
b. La població que tindrà d'aquí a 6 anys.

$$y = 500 \cdot 1'14^8 = 1426 \text{ habitants}$$

c. El temps que ha de passar per tenir deu vegades més població.

$$6.500 = 500 \cdot 1'14^x \rightarrow x = \log_{1'14} \frac{6.500}{500} = \log_{1'14} 13 = 19'58, \text{ han de passar 20 anys}$$

d. Representa la funció resultant.

18. L'any 1997 vaig comprar un pis per 90.000€. Al 2003 hem van oferir 215.000€. Suposant que l'increment del preu de l'habitatge s'ha ajustat a una funció exponencial. Calcula:

a. La fórmula que ens dona el preu del pis en funció de l'any.

$$y = a \cdot b^x$$

$$a = 90.000 \rightarrow y = 90.000 \cdot b^x$$

$$x = 5, y = 215.000 \rightarrow 215.000 = 90.000 \cdot b^5 \rightarrow b = \sqrt[5]{\frac{215.000}{90.000}} = 1'19$$

$$y = 90.000 \cdot 1'19^x$$

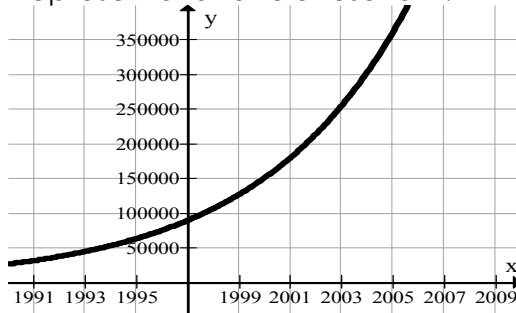
b. Quant podria demanar enguany pel pis?

$$y = 90.000 \cdot 1'19^9 = 430.690'37€$$

c. Quan el podria haver comprat per menys de la meitat?

$$45.000 = 90.000 \cdot 1'19^x \rightarrow x = \log_{1'19} \frac{45.000}{90.000} = \log_{1'19} 0'5 = -3'98 \approx -4, \text{ al 1993}$$

d. Representa la funció resultant.

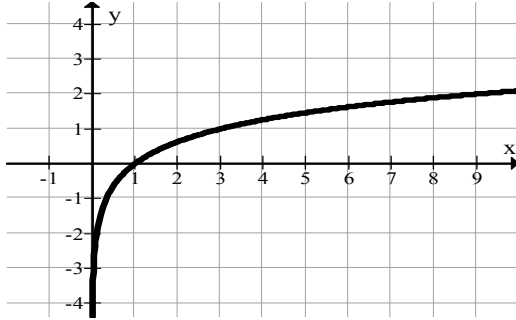

Funcions logarítmiques

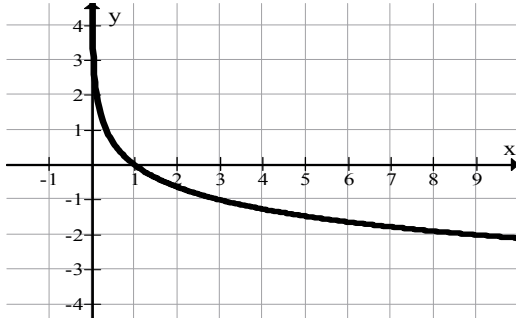
19. Defineix la funció logarítmica, representa'n un exemple i digues les seves característiques.

Pàgina 149 del llibre

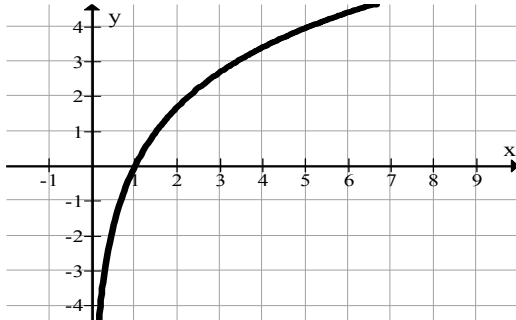
20. Representa la funció $f(x) = \log_3 x$

21. Representa la funció $f(x) = \log_{1/3} x$

22. Representa la funció $f(x) = \log_{1.5} x$

Funcions trigonomètriques

23. Representa la funció $f(x) = \sin x$ i digues les seves característiques.

Pàgina 143 del llibre

24. Representa la funció $f(x) = \cos x$ i digues les seves característiques.

Pàgina 144 del llibre